

ข้อมูลสนามในเรื่องมาตรการสุขภาพ (Health Intervention)

รูปแบบมาตรการสุขภาพที่พบบ่อยมี 3 แบบ ได้แก่

- การรณรงค์ เช่น การรณรงค์ให้เห็นโทษภัยของบุหรี่ การรณรงค์ให้เห็นประโยชน์ของการใส่หมวกกันน็อค
- กฎหมาย เช่น การกำหนดเวลาขายแอลกอฮอล์ โทษปรับ-จำคุกผู้เสพยาเสพติด
- โปรแกรมบำบัดรักษา เช่น โปรแกรมบำบัดการติดยาเสพติด การเลิกบุหรี่ โรคพิษสุราเรื้อรัง การสร้างต้นแบบ การทำค่ายอบรมศีลธรรมให้เด็กแว้น

ข้อมูลอะไรใน “การรณรงค์” ที่ควรเก็บ?

- รูปแบบการรณรงค์ เช่น เน้นความน่ากลัว เน้นความน่าขยะแขยง เน้นความรู้สึกรังเกียจ เน้นอรรถประโยชน์
- หลักคิดการรณรงค์ หมายถึง วิธีคิดหรือหลักการระงับในการเลือกใช้รูปแบบการรณรงค์ต่างๆ เช่น
  - เจ้าหน้าที่เลือกใช้การรณรงค์ที่เน้นความน่าขยะแขยงของปอด หลอดเลือด ที่ได้รับพิษจากบุหรี่ เพราะว่า...
  - เจ้าหน้าที่เลือกใช้การรณรงค์ที่เน้นความรู้สึกรังเกียจต่อลูกและภรรยา จากการมาแล้วทำร้ายภรรยา เพราะว่า...

ข้อมูลอะไรใน “การรณรงค์” ที่ควรเก็บ?

- ปฏิกริยาตอบสนองของกลุ่มเสี่ยงต่อการรณรงค์ (Responses) ได้แก่
  - ความรู้สึกต่อรูปแบบการรณรงค์และหลักคิดการรณรงค์
เช่น ชอบ ไม่ชอบ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย อึดอัด สะใจ ฯลฯ
  - ความคิดเห็นต่อรูปแบบการรณรงค์และหลักคิดการรณรงค์ หมายถึง
เหตุผลที่เขาอธิบายต่อจากความรู้สึก

- ผลที่ไม่คาดคิด (Unintended consequences)

เช่น สร้างภาพเหมารวมว่า . . .

คนใช้ยาเสพติด = คนเลว

อุ้งมือรถมอเตอร์ไซค์ = โรงเรียนฝึกโจร

ร้านโชว์ห่วย = พวกเห็นแก่เงิน

ข้อมูลอะไรในเรื่อง “กฎหมาย” ที่ควรเก็บ?

- ผลที่ไม่คาดคิด (unintended consequences) จากกฎหมาย เช่น การจำกัดเวลาในการขายแอลกอฮอล์ทำให้ร้านค้าขาดรายได้ ส่งผลให้ร้านค้าต้องทำผิดกฎหมายด้วยการคิดโปรโมชั่น ขายให้เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี หรือเร่งขายสินค้าอื่นๆ มากขึ้น เช่น บุหรี่ เพื่อให้มีรายได้เท่าเดิม
- มุมมองต่อกฎหมายของผู้ได้รับผลกระทบกลุ่มต่างๆ เช่น พนักงานร้านสะดวกซื้อ เจ้าของร้านค้า พ่อค้ารถเข็น คิดอย่างไรต่อกฎหมายการควบคุมพื้นที่และเวลาในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และคำอธิบายในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่
- มุมมองของผู้บังคับใช้กฎหมายต่อการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องต่างๆ เช่น ค่านิยมความเชื่อท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อการบังคับใช้กฎหมายหรือไม่ เงื่อนไขอะไรที่ทำให้บังคับใช้กฎหมายได้และไม่ได้

ข้อมูลอะไรใน “โปรแกรมบำบัดรักษา” ที่ควรเก็บ?

- รายละเอียดของกิจกรรมต่างๆ ในโปรแกรม เช่น ตารางกิจกรรมในกระบวนการ เลิกยาเสพติดมีอะไรบ้าง ตารางกิจกรรมในค่ายอบรมศีลธรรมเด็กแว้นมีอะไรบ้าง
- สื่อ ภาษา สัญลักษณ์ ที่เจ้าหน้าที่ใช้ในแต่ละกิจกรรมในโปรแกรม
- มุมมองของกลุ่มเสี่ยงต่อกิจกรรมในโปรแกรมทั้งในช่วงก่อนเข้าโปรแกรม ระหว่างมีส่วนร่วมในโปรแกรม และหลังเข้าร่วมโปรแกรม
- มุมมองของคนในชุมชนที่ไม่ใช่กลุ่มเสี่ยง (สมาชิกในครอบครัว เพื่อนบ้าน) ต่อเจ้าหน้าที่ ต่อโปรแกรม และต่อกลุ่มเสี่ยงที่เข้าร่วมโปรแกรม เช่น แม่ของผู้ใช้ยาเสพติดไม่เห็นด้วยที่ลูกเข้าสถานบำบัดเพราะขาดคนพาไปหาหมอ ชาวบ้านไม่ไว้วางใจเจ้าหน้าที่เพราะมีทัศนคติทางการเมืองต่างกันแม้จะเห็นว่าโปรแกรมเลิกบุหรี่มีประโยชน์